

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 15.11.2005
COM(2005) 569 τελικό

-

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΣΥΜ
ΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**σχετικά με τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
και το κοινοτικό δίκαιο των δημόσιων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή	3
2.	Βασικά ζητήματα στα οποία ΔΥΝΑΤΑΙ ενδεχομένως να δοθεί συνέχεια	5
2.1.	Ζητήματα στα οποία απαιτείται να δοθεί συνέχεια σε επίπεδο ΕΚ	5
2.2.	Ο ανταγωνιστικός διάλογος: η Επιτροπή θα παράσχει διασαφηνίσεις	5
2.3.	Ζητήματα για τα οποία δεν προτείνονται ξεχωριστές κοινοτικές πρωτοβουλίες σε αυτό το στάδιο	6
2.3.1.	Δεν προτείνεται νέα νομοθεσία που να καλύπτει όλες τις συμβατικές ΣΔΙΤ	6
2.3.2.	Δεν προτείνεται κοινοτική δράση για άλλες ειδικές πτυχές των ΣΔΙΤ	6
2.4.	Συνέχιση της διαβούλευσης σχετικά με τις ΣΔΙΤ σε κοινοτικό επίπεδο	6
3.	Συμβασεις παραχώρησης	7
3.1.	Ιστορικό	7
3.2.	Επιλογές για την παροχή ασφάλειας δικαίου στις συμβάσεις παραχώρησης	8
3.3.	Περιεχόμενο μιας πιθανής κοινοτικής πρωτοβουλίας για τις συμβάσεις παραχώρησης	10
4.	Θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ	11
4.1.	Προτιμώμενη προσέγγιση	11
4.2.	Περιεχόμενο μιας πιθανής ερμηνευτικής ανακοίνωσης με θέμα τις θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ	11
5.	Επόμενα στάδια	13

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

σχετικά με τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημόσιων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Εισαγωγή

Οι δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα δείχνουν αυξανόμενο ενδιαφέρον για συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα κατά τη δημιουργία μιας υποδομής ή την παροχή μιας υπηρεσίας. Το ενδιαφέρον για αυτού του είδους τη συνεργασία, η οποία συνήθως καλείται σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), οφείλεται εν μέρει στα οφέλη που μπορούν αντλήσουν οι δημόσιες αρχές από την τεχνογνωσία του ιδιωτικού τομέα, ειδικότερα όσον αφορά την αύξηση της αποτελεσματικότητας αλλά και εν μέρει στους περιορισμούς που επιβάλλονται στον κρατικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, οι ΣΔΙΤ δεν αποτελούν πανάκεια: για κάθε σχέδιο πρέπει να αξιολογείται κατά πόσον η σύμπραξη όντως προσθέτει αξία στη συγκεκριμένη υπηρεσία ή το δημόσιο έργο σε σύγκριση με άλλες εναλλακτικές λύσεις, όπως π.χ. τη σύναψη μιας πιο παραδοσιακής σύμβασης.

Το κοινοτικό δίκαιο είναι ουδέτερο όσον αφορά την επιλογή των δημόσιων αρχών να αναλάβουν οι ίδιες μια οικονομική δραστηριότητα ή να την αναθέσουν σε ένα τρίτο μέρος. Εάν όμως οι δημόσιες αρχές αποφασίσουν να αναθέσουν την εκτέλεση μιας δραστηριότητας σε ένα τρίτο μέρος, μπορεί να εφαρμοστεί η κοινοτική νομοθεσία περί δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης.

Ο κύριος στόχος του κοινοτικού δικαίου περί δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης είναι να διαμορφώσει μια εσωτερική αγορά στην οποία, αφενός, διασφαλίζονται η ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και των υπηρεσιών, το δικαίωμα της εγκατάστασης καθώς και οι θεμελιώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και της αμοιβαίας αναγνώρισης και, αφετέρου, επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, όταν οι δημόσιες αρχές αγοράζουν προϊόντα ή αναθέτουν σε τρίτα μέρη την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών. Ενόψει της αυξανόμενης σημασίας των ΣΔΙΤ, κρίθηκε αναγκαίο να διερευνηθεί σε ποιο βαθμό οι υπάρχοντες κοινοτικοί κανόνες υλοποιούν ικανοποιητικά τους στόχους αυτούς, όσον αφορά την ανάθεση συμβάσεων έργου ή συμβάσεων παραχώρησης στις ΣΔΙΤ. Με αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή θα μπορέσει να εκτιμήσει εάν υπάρχει ανάγκη για διασαφήνιση, συμπλήρωση ή βελτίωση του ισχύοντος νομικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή ενέκρινε στις 30 Απριλίου 2004 την πράσινη βίβλο σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημόσιων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης¹.

¹ COM (2004) 327 τελικό της 30.4.2004.

Η δημόσια συζήτηση που ξεκίνησε με την πράσινη βίβλο έγινε δεκτή με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η Επιτροπή έλαβε περίπου 200 απαντήσεις με σχόλια και προτάσεις από ένα ευρύ φάσμα συνομιλητών, συμπεριλαμβανομένων πολλών κρατών μελών. Τόσο η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή² όσο και η Επιτροπή των Περιφερειών³ εξέδωσαν επίσης γνωμοδοτήσεις σχετικά με την πράσινη βίβλο. Τον Μάιο του 2005, δημοσιεύθηκε έκθεση στην οποία αναλύονται όλα τα σχόλια και οι προτάσεις που διατυπώθηκαν στη διάρκεια της δημόσιας αυτής διαβούλευσης⁴.

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει τις επιλογές πολιτικής που ακολουθούν αυτή τη δημόσια διαβούλευση, αποσκοπώντας στο να εξασφαλίσει αποτελεσματικό ανταγωνισμό για τις ΣΔΙΤ, χωρίς να περιορίσει αδικαιολόγητα την ευελιξία που απαιτείται για τον σχεδιασμό καινοτόμων και συχνά πολύπλοκων σχεδίων. Η δήλωση των πολιτικών της προτιμήσεων σε αυτό το στάδιο, συμβαδίζει με τη δέσμευση της Επιτροπής για δημόσια λογοδοσία και διαφάνεια κατά την άσκηση του δικαιώματος πρωτοβουλίας της, γεγονός που αποτελεί βασική αρχή της «Βελτίωσης της νομοθεσίας για τη ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση»⁵.

Αν και η παρούσα ανακοίνωση επιδιώκει να εξαγάγει συμπεράσματα πολιτικής από τη δημόσια διαβούλευση που αφορούσε την πράσινη βίβλο για τις ΣΔΙΤ, οι εναλλακτικές λύσεις που προσδιορίζει πρέπει να εξεταστούν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, στο οποίο να συμπεριλαμβάνονται συμπεράσματα από υποθέσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εμπειρίες από διαδικασίες που κίνησε η Επιτροπή κατά διαφόρων κρατών μελών βάσει του άρθρου 226 της συνθήκης ΕΚ, καθώς και διμερείς επαφές με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες.

Παρά το γεγονός ότι η δημόσια διαβούλευση παρείχε, αφενός, συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με πρακτικές εμπειρίες των ΣΔΙΤ και, αφετέρου, τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τις προτιμητέες πολιτικές επιλογές, δεν αντικαθιστά την ενδελεχή ανάλυση του αντικτύπου των πολιτικών αυτών. Επομένως, η τελική απόφαση για τις πιθανές νομοθετικές πρωτοβουλίες με σκοπό τη διασαφήνιση, τη συμπλήρωση ή τη βελτίωση της κοινοτικής νομοθεσίας περί δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης, θα ληφθεί κατόπιν της αξιολόγησης του αντικτύπου, όπως απαιτούν οι αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας.

2. Βασικά ζητήματα στα οποία ΔΥΝΑΤΑΙ ενδεχομένως να δοθεί συνέχεια

2.1. Ζητήματα στα οποία απαιτείται να δοθεί συνέχεια σε επίπεδο ΕΚ

² Γνωμοδότηση για το Πράσινο Βιβλίο σχετικά με τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης, Βρυξέλλες, 27-28 Οκτωβρίου 2004, CESE 1440/2004.

³ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 17ης Νοεμβρίου 2004, για το Πράσινο Βιβλίο σχετικά με σχετικά με τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης (COM(2004) 327 τελικό), ECOS-037.

⁴ SEC(2005) 629 της 3.5.2005. Η έκθεση αυτή καθώς και οι περισσότερες προτάσεις και τα σχόλια που έλαβε η Επιτροπή βρίσκονται στον ιστοχώρο της Επιτροπής στην εξής διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/ppp_en.htm.

⁵ Βλ. ανακοινώσεις της Επιτροπής με αντικείμενο την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση : Βλ. τις ανακοινώσεις της Επιτροπής, «Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση: βελτίωση της νομοθεσίας», COM(2002) 275 τελικό της 5.6.2002, και «Βελτίωση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση», COM(2005)97 τελικό της 16.3.2005.

Η πράσινη βίβλος για τις ΣΔΙΤ κάλυψε ευρύ φάσμα θεμάτων σχετικών με τις ΣΔΙΤ και την κοινοτική νομοθεσία περί δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης. Οι απαντήσεις που έδωσαν τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στη διαδικασία διαβούλευσης δείχνουν ότι μόνον λίγα από αυτά τα θέματα απαιτούν πρωτοβουλίες συνέχειας σε επίπεδο ΕΚ. Πρόκειται μεταξύ άλλων για:

- την ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης (ερωτήσεις 4 έως 6 της πράσινης βίβλου – κεφάλαιο 3 της παρούσας ανακοίνωσης) και
- τη σύσταση επιχειρήσεων που διαχειρίζονται από κοινού ένας δημόσιος και ένας ιδιωτικός εταίρος με σκοπό την παροχή δημόσιων υπηρεσιών (θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ ή «ΘΣΔΙΤ») (ερωτήσεις 18 και 19 της πράσινης βίβλου – κεφάλαιο 4 της παρούσας ανακοίνωσης).

Και για τα δύο θέματα, η πλειονότητα των ενδιαφερόμενων μερών ζήτησε κοινοτικές πρωτοβουλίες οι οποίες να παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου. Τα κατάλληλα μέτρα που δίνουν συνέχεια στους τομείς αυτούς παρουσιάζονται σε ξεχωριστά τμήματα της παρούσας ανακοίνωσης.

2.2. Ο ανταγωνιστικός διάλογος: η Επιτροπή θα παράσχει διασαφηνίσεις

Ένα θέμα για το οποίο εκδήλωσαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες ήταν ο ανταγωνιστικός διάλογος, μια νέα διαδικασία σύναψης συμβάσεων διαμορφωμένη ειδικά για πολύπλοκες δημόσιες συμβάσεις, η οποία καθιερώθηκε με την οδηγία 2004/18/ΕΚ. Λίγα ενδιαφερόμενα μέρη αμφισβήτησαν τη σημασία της διαδικασίας αυτής. Πολλοί από αυτούς που συμμετείχαν στη διαβούλευση ζήτησαν την πλήρη προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και τον περιορισμό των πόρων που οι υποβάλλοντες προσφορά πρέπει να επενδύουν στη διαδικασία αυτή.

Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η απόκτηση πρακτικής πείρας κατά τη διαδικασία αυτή, η οποία δεν έχει ακόμα δρομολογηθεί στα περισσότερα κράτη μέλη⁶, θα διαλύσει τις ανησυχίες αυτές. Όπως ζητήθηκε από διάφορους ενδιαφερόμενους παράγοντες, θα παρασχεθούν διασαφηνίσεις σχετικά με τις διατάξεις που διέπουν τον ανταγωνιστικό διάλογο, μέσω επεξηγηματικού εγγράφου το οποίο θα είναι διαθέσιμο στον ιστοχώρο της Επιτροπής⁷.

2.3. Ζητήματα για τα οποία δεν προτείνονται ξεχωριστές κοινοτικές πρωτοβουλίες σε αυτό το στάδιο

2.3.1. Δεν προτείνεται νέα νομοθεσία που να καλύπτει όλες τις συμβατικές ΣΔΙΤ

Όλες οι μορφές των ΣΔΙΤ μπορούν να χαρακτηριστούν – στο βαθμό που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συνθήκης ΕΚ – ως δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχώρησης. Ωστόσο, λόγω του ότι ισχύουν διαφορετικοί κανόνες για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης, το κοινοτικό δίκαιο δεν περιέχει ομοιομορφή διαδικασία ανάθεσης ειδικά διαμορφωμένη για τις ΣΔΙΤ.

⁶ Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 31η Ιανουαρίου 2006.

⁷ http://europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/index_en.htm

Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή ρώτησε τους ενδιαφερόμενους παράγοντες εάν θα δέχονταν ευνοϊκά μια νέα νομοθεσία η οποία να καλύπτει όλες τις συμβατικές ΣΔΙΤ, ανεξάρτητα από το εάν εμπίπτουν στην κατηγορία των δημόσιων συμβάσεων ή των συμβάσεων παραχώρησης, υπάγοντάς τις στις ίδιες ρυθμίσεις ανάθεσης (ερώτηση 7 της πράσινης βίβλου).

Η δημόσια διαβούλευση κατέδειξε ισχυρή αντίθεση των ενδιαφερόμενων μερών σε ένα κανονιστικό καθεστώς το οποίο να καλύπτει όλες τις συμβατικές ΣΔΙΤ, είτε ορίζονται ως δημόσιες συμβάσεις είτε ως συμβάσεις παραχώρησης. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν σκοπεύει να τις υπαγάγει στις ίδιες ρυθμίσεις ανάθεσης.

2.3.2. Δεν προτείνεται κοινοτική δράση για άλλες ειδικές πτυχές των ΣΔΙΤ

Όσον αφορά το θέμα των ΣΔΙΤ στις οποίες η πρωτοβουλία πηγάζει από τον ιδιωτικό τομέα (ερώτηση 9 της πράσινης βίβλου) οι απαντήσεις δεν κατέδειξαν ότι είναι αυτή τη στιγμή αναγκαίο να ληφθούν μέτρα σε επίπεδο ΕΚ για την υποστήριξη αυτών των συμπράξεων.

Επίσης, δεν εκφράστηκε υποστήριξη σε κοινοτικές πρωτοβουλίες οι οποίες να διασαφηνίζουν το συμβατικό πλαίσιο των ΣΔΙΤ σε κοινοτικό επίπεδο (ερώτηση 14 της πράσινης βίβλου) ή να διασαφηνίζουν ή να προσαρμόζουν τους κανόνες περί υπεργολαβίας (ερώτηση 17 της πράσινης βίβλου).

2.4. Συνέχιση της διαβούλευσης σχετικά με τις ΣΔΙΤ σε κοινοτικό επίπεδο

Ωστόσο, η παρούσα ανακοίνωση δεν αποσκοπεί στο να ολοκληρώσει τη δημόσια συζήτηση σχετικά με τις ΣΔΙΤ και το κοινοτικό δίκαιο περί δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης. Η πείρα που διαμορφώνεται από τις ΣΔΙΤ αυξάνεται σταθερά. Όλοι οι συντελεστές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών και της Επιτροπής, αποκομίζουν συνεχώς γνώσεις από τις πρακτικές εμπειρίες εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου σε τέτοιου είδους συμπράξεις. Παρ' ότι η διαδικασία αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίζει την ανάληψη πρωτοβουλιών από την Επιτροπή για την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων ελλείψεων του υπάρχοντος νομικού πλαισίου που γίνονται αντιληπτές σήμερα, οι συζητήσεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των συντελεστών που συμμετέχουν στην ανάπτυξη των ΣΔΙΤ πρέπει να συνεχιστούν σε όλα τα επίπεδα: η προβλεπόμενη μελέτη για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του αντικτύπου θα επιχειρήσει να συνεκτιμήσει αυτό τον συνεχιζόμενο διάλογο⁸.

Οι συζητήσεις αυτές θα συνεχιστούν στις υφιστάμενες επιτροπές σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο των οποίων συναντώνται οι εμπειρογνώμονες σε θέματα δημόσιων συμβάσεων⁹ και οι εκπρόσωποι¹⁰ των κρατών μελών¹¹, μέσω της συμμετοχής σε διασκέψεις με θέμα τις ΣΔΙΤ και τις δημόσιες συμβάσεις και μέσω άμεσων

⁸ Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα που αφορούν τις ΣΔΙΤ που καθιερώνονται με σκοπό την κατασκευή και τη λειτουργία διασυνοριακών υποδομών.

⁹ Συμβουλευτική επιτροπή για την πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις, η οποία συστάθηκε με την απόφαση 87/305/ΕΟΚ.

¹⁰ Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη μεταβατική περίοδο, στις επιτροπές συμμετέχουν όχι μόνον οι εκπρόσωποι των κρατών μελών αλλά παρατηρητές από τις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες (Βουλγαρία και Ρουμανία).

¹¹ Συμβουλευτική επιτροπή για τις συμβάσεις δημοσίων έργων, η οποία συστάθηκε με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ.

ν επαφών μεταξύ των υπαλλήλων της Επιτροπής και των εμπειρογνομόνων σε θέματα ΣΔΙΤ. Επιπλέον, φαίνεται πως οι επιχειρησιακές ομάδες για τις ΣΔΙΤ είναι γενικά σύμφωνες για το γεγονός ότι η ανάπτυξη των υποδομών θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω εάν ο δημόσιος τομέας είχε αποτελεσματικότερους τρόπους διάδοσης των εμπειριών που έχουν αποκομιστεί από την πολιτική για τις ΣΔΙΤ, την κατάρτιση προγραμμάτων και την εφαρμογή σχεδίων. Συνεπώς, οι επιχειρησιακές ομάδες εξετάζουν την πιθανότητα, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, να συγκροτήσουν ένα ευρωπαϊκό κέντρο εμπειρογνομοσύνης στον τομέων των ΣΔΙΤ. Η Επιτροπή κατ' αρχήν θα δεχθεί ευνοϊκά μια τέτοια πρωτοβουλία.

3. Συμβάσεις παραχώρησης

3.1. Ιστορικό

Ένα βασικό στοιχείο των συμβάσεων παραχώρησης είναι το δικαίωμα του αναδόχου (παραχωρησιούχου) να εκμεταλλευτεί την κατασκευή ή την υπηρεσία, το οποίο του παραχωρείται λόγω του ότι έχει οικοδομήσει την εν λόγω κατασκευή ή έχει παράσχει την εν λόγω υπηρεσία. Η κύρια διαφορά από τις δημόσιες συμβάσεις έγκειται στον κίνδυνο που είναι εγγενής σε τέτοιου είδους εκμετάλλευση, τον οποίο πρέπει να αναλάβει ο ανάδοχος, συνήθως με τη χρηματοδότηση τουλάχιστον μέρους των σχετικών σχεδίων. Αυτού του είδους η συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων θεωρείται ως ένα από τα βασικά κίνητρα που ωθούν τις δημόσιες αρχές να ενταχθούν σε ΣΔΙΤ. Παρά την πρακτική τους σημασία, μόνον λίγες διατάξεις του παράγωγου κοινοτικού δικαίου συντονίζουν τις διαδικασίες ανάθεσης για τις συμβάσεις παραχώρησης έργου. Εξάλλου, οι κανόνες που διέπουν την ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών εφαρμόζονται μόνο αναφορικά προς τις αρχές που απορρέουν από τα άρθρα 43 και 49 της συνθήκης ΕΚ, και ιδιαίτερα τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Με βάση το υπόβαθρο αυτό, η πράσινη βίβλος (ερώτηση 6) έθεσε το ερώτημα εάν, κατά την άποψη των ενδιαφερόμενων μερών, ήταν ευκαταία μια κοινοτική νομοθετική πρωτοβουλία που να αποσκοπεί στη ρύθμιση της διαδικασίας σύναψης των συμβάσεων παραχώρησης.

Η καθαρή πλειονότητα των παραγόντων που συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση επιβεβαίωσε το αίτημα για μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τους κοινοτικούς κανόνες που διέπουν την ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης. Ωστόσο, οι απόψεις σχετικά με τους τρόπους εξασφάλισης αυτής της ασφάλειας δικαίου – μέσω νομοθεσίας ή ενός μη δεσμευτικού, ερμηνευτικού μέσου – δίσταντο.

3.2. Επιλογές για την παροχή ασφάλειας δικαίου στις συμβάσεις παραχώρησης

Κατά τη διαβούλευση εκφράστηκε το αίτημα για ένα σταθερό, συνεκτικό νομικό περιβάλλον για τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης σε επίπεδο ΕΕ, ειδικότερα για τη μείωση του κόστους των συναλλαγών (με τη μείωση των νομικών κινδύνων) και γενικότερα για την τόνωση του ανταγωνισμού. Πολλοί ενδιαφερόμενοι παράγοντες δήλωσαν ότι η αύξηση της ασφάλειας δικαίου και του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης θα αποτελούσε έναν πρακτικό τρόπο πρόωξης των ΣΔΙΤ, έτσι ώστε να αυξηθεί το μερίδιο της ιδιωτικής χρηματοδότησης ενός σχεδίου σε περίοδο αυστηρών δημόσιων προϋπολογισμών. Οι ιδιωτικοί παράγοντες τόνισαν ιδιαίτερα ότι μόνον η δράση σε κοινοτικό επίπεδο θα μπορέσει να παρ

άσχει τέτοια ασφάλεια δικαίου, ενώ παράλληλα παρακάμπτει τα προβλήματα που θέτει η πολυμορφία των εθνικών νομοθεσιών, ιδίως όσον αφορά τα νέα κράτη μέλη που χρειάζονται ακόμα περισσότερο την ιδιωτική χρηματοδότηση. Στην ουσία υπάρχουν δύο τρόποι για να ικανοποιηθεί το αίτημα αυτό: (1) μη δεσμευτική καθοδήγηση, ειδικότερα με τη μορφή μιας ερμηνευτικής ανακοίνωσης, και (2) νομοθεσία, η οποία να καθορίζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ.

Ερμηνευτική ανακοίνωση

Η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει (τον Απρίλιο του 2000) μια ερμηνευτική ανακοίνωση σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου, στην οποία αναλύεται το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο των αρχών της συνθήκης ΕΚ που εφαρμόζονται κατά τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης. Πολλοί ενδιαφερόμενοι παράγοντες δήλωσαν ότι η ερμηνευτική ανακοίνωση αποτέλεσε έναν γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο για την παροχή διασαφήσεων. Ωστόσο, ορισμένες παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από βασικούς παράγοντες στη διάρκεια της διαβούλευσης έδειξαν ότι η υπάρχουσα ερμηνευτική ανακοίνωση περί συμβάσεων παραχώρησης δεν κατάφερε να καθορίσει σαφώς τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές της συνθήκης ΕΚ κατά τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης. Οι παρατηρήσεις από διάφορους σημαντικούς ενδιαφερόμενους παράγοντες βασίζονταν ακόμα – γεγονός απρόσμενο – στην υπόθεση ότι οι υποχρεώσεις βάσει της υπάρχουσας κοινοτικής νομοθεσίας δεν απαιτούν να ανοίξει η ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης στον ανταγωνισμό, δίνοντας ειδικότερα τη δυνατότητα σε όλες τις επιχειρήσεις να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους για τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης.

Άλλα ενδιαφερόμενα μέρη έκριναν ότι μια ερμηνευτική ανακοίνωση αποτελεί το ιδεώδες μέσο για έναν σαφέστερο διαχωρισμό μεταξύ, αφενός, των δημόσιων συμβάσεων έργου και προμηθειών και, αφετέρου, των συμβάσεων παραχώρησης. Ωστόσο, το πεδίο ασφάλειας δικαίου που παρέχει μια ερμηνευτική ανακοίνωση είναι περιορισμένο, λόγω του ότι απλώς ερμηνεύει την υπάρχουσα νομοθεσία. Σε πολλές περιπτώσεις, η έλλειψη ακρίβειας στη νομοθεσία δεν μπορεί να υπερκεραστεί μέσω της ερμηνείας. Συνεπώς, είναι πιθανόν ότι – παρ' ότι θα επιφέρει κάποια προστιθέμενη αξία – μια ανανεωμένη μορφή της ερμηνευτικής ανακοίνωσης του Απριλίου 2000 σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης δεν θα αντεπεξέλθει επαρκώς στο αίτημα για περισσότερη ασφάλεια δικαίου.

Νομοθετική πρωτοβουλία

Οι παρανοήσεις που αναφέρθηκαν σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο των υποχρεώσεων που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο και που βαρύνουν τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες συνάπτουν συμβάσεις παραχώρησης, επιβεβαιώνουν την άποψη των ενδιαφερόμενων μερών ότι οι γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ, ακόμα και εάν διασαφηνιστούν από ερμηνευτικό έγγραφο της Επιτροπής, δεν παρέχουν επαρκή ασφάλεια δικαίου. Θεωρείται ότι αφήνουν μεγάλη διακριτική ευχέρεια στις συμβαλλόμενες αρχές και ότι, συνεπώς, δεν μπορούν να εγγηθούν την ίση μεταχείριση των ευρωπαϊκών εταιρειών σε όλη την ΕΕ. Πράγματι, τόσο η νομική πρακτική όσο και η θεωρία δείχνουν ότι – παρά τις διασαφήσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹² – οι απαιτήσεις της συνθήκης ΕΚ γίνονται αντιληπτές με διαφορετικούς τρόπους. Αναφέρθηκε ότι αυτή η κατάσταση έχει δημιουργήσει ιδιαίτερες δυ

¹² Υπόθεση C-324/98 *Telaustria* [2000] Συλλογή Νομολογίας I-10475, υπόθεση C-231/03 *Coname*

σκολίες για τους υποβάλλοντες προσφορά που προσφεύγουν στα εθνικά δικαστήρια κατά της ανάθεσης μιας σύμβασης παραχώρησης. Προφανώς, η κατάσταση αυτή θα μπορούσε να αποθαρρύνει τις εταιρείες, ώστε να μην υποβάλλουν πλέον προσφορές για συμβάσεις παραχώρησης· επίσης, θα μπορούσε να μειώσει τον ανταγωνισμό για τις ΣΔΙΤ και εν τέλει να υπονομεύσει την επιτυχία τους.

Σε γενικότερο επίπεδο, δεν γίνεται εύκολα κατανοητό γιατί οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών, οι οποίες συχνά χρησιμοποιούνται για πολύπλοκα σχέδια υψηλής αξίας, αποκλείονται εντελώς από το παράγωγο δίκαιο της ΕΕ. Στη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης για την πράσινη βίβλο για τις ΣΔΙΤ, διατυπώθηκαν ορισμένα επιχειρήματα που επιχειρούν να εξηγήσουν αυτή την έλλειψη λεπτομερών διαδικασιών ανάθεσης σε κοινοτικό επίπεδο. Σε αυτά περιλαμβάνεται η ευελιξία που υποτίθεται ότι απαιτείται στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης καθώς και η αρχή της επικουρικής κότητας. Ωστόσο, αυτά τα επιχειρήματα που αντιτίθενται σε μια δεσμευτική κοινοτική πρωτοβουλία στον τομέα δεν είναι ιδιαίτερα πειστικά: η έκδοση κοινοτικής νομοθεσίας κατά τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης δεν συνεπάγεται ότι οι δημόσιες αρχές δεν έχουν ευελιξία όταν επιλέγουν έναν ιδιωτικό εταίρο για τις ΣΔΙΤ. Μια ενδεδειγμένη νομοθετική πρωτοβουλία για τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πιθανή πολυπλοκότητα των συμβάσεων παραχώρησης, καθώς και την ανάγκη για διαπραγματεύσεις μεταξύ της συμβαλλόμενης αρχής και των παραγόντων που υποβάλλουν προσφορά. Με βάση το πλαίσιο αυτό, δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό γιατί ο καθορισμός των κανόνων που εφαρμόζονται στη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης θα περιόριζε από μόνος του αδικαιολόγητα την ευελιξία των αναθετουσών αρχών κατά τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών. Κατά τον ίδιο τρόπο, το ακριβές περιεχόμενο μιας τέτοιας πρωτοβουλίας θα έπρεπε να καθορίζεται εάν η πρωτοβουλία συμμορφώνεται ή όχι με την αρχή της επικουρικής κότητας. Δεν υπάρχει λόγος για τον οποίο μια τέτοιου είδους πρωτοβουλία να θεωρείται ότι δεν συμμορφώνεται καθεαυτή με την αρχή αυτή.

Αφού εξετάστηκαν προσεκτικά όλα τα επιχειρήματα καθώς και τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια της διαβούλευσης για την πράσινη βίβλο για τις ΣΔΙΤ, διεφάνη ότι αυτή τη στιγμή μια νομοθετική πρωτοβουλία είναι η προτιμητέα επιλογή όσον αφορά τις συμβάσεις παραχώρησης. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, πριν από την επίσημη υποβολή πρότασης για νομοθετική πράξη, απαιτείται η διεξαγωγή περαιτέρω ενδελεχούς ανάλυσης, σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, έτσι ώστε (1) να καθοριστεί εάν όντως χρειάζεται μια κοινοτική πρωτοβουλία για τη ρύθμιση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων παραχώρησης, (2) εάν αυτό ισχύει, να διαμορφωθεί αυτού του είδους η πρωτοβουλία, και (3) να γίνει καλύτερα κατανοητός ο πιθανός της αντίκτυπος.

3.3. Περιεχόμενο μιας πιθανής κοινοτικής πρωτοβουλίας για τις συμβάσεις παραχώρησης

Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, οι γενικές αρχές που απορρέουν από τη συνθήκη ΕΚ χρειάζονται πιθανώς μια σαφή διατύπωση μέσω μιας κοινοτικής νομοθετικής πράξης για τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης. Η νομοθεσία που θα κάλυπτε ταυτόχρονα τις συμβάσεις παραχώρησης έργου και τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών θα παρείχε έναν σαφή διαχωρισμό μεταξύ των συμβάσεων παραχώρησης και των δημόσιων

[2005], δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή Νομολογίας.

ν συμβάσεων. Θα απαιτούσε την κατάλληλη διαφήμιση της πρόθεσης για σύναψη μιας σύμβασης παραχώρησης και θα καθόριζε τους κανόνες που διέπουν την επιλογή των αναδόχων βάσει αντικειμενικών, μη διακριτικών κριτηρίων. Γενικότερα, οι κανόνες θα πρέπει να αποσκοπούν στην εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των συμμετεχόντων στη διαδικασία σύναψης μιας σύμβασης παραχώρησης. Επίσης, με μια τέτοια πρωτοβουλία μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αφορούν τη μακρά διάρκεια των συμβάσεων παραχώρησης, όπως π.χ. η ανάγκη για προσαρμογή τους με το πέρασμα του χρόνου, καθώς και θέματα που αφορούν τις ΣΔΙΤ που έχουν συγκροτηθεί με σκοπό να κατασκευάσουν και να λειτουργήσουν διασυνοριακές υποδομές.

Μια συνέπεια αυτής της νομοθεσίας περί συμβάσεων παραχώρησης θα ήταν ένα ποιοτικό βήμα προόδου όσον αφορά την προστασία των εταιρειών που υποβάλλουν προσφορά στα περισσότερα κράτη μέλη, λόγω του ότι οι συμβάσεις παραχώρησης, από τη στιγμή που καλύπτονται από το κοινοτικό παράγωγο δίκαιο, θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κοινοτικών οδηγιών περί των διαδικασιών προσφυγής για τη σύναψη των δημόσιων συμβάσεων προμηθειών, οι οποίες προβλέπουν αποτελεσματικότερα και καταλληλότερα διορθωτικά μέτρα από τις βασικές αρχές νομικής προστασίας που έχει αναπτύξει το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σε αυτό το στάδιο, δεν είναι δυνατόν να δοθούν λεπτομέρειες σχετικά με το περιεχόμενο μιας ενδεχόμενης κοινοτικής πρωτοβουλίας για τις συμβάσεις παραχώρησης. Η ύπαρξη και η μορφή αυτού του είδους των κανόνων εξαρτώνται από την περαιτέρω έρευνα που πρέπει να διενεργήσει η Επιτροπή στη διάρκεια μιας πλήρους αξιολόγησης του αντικτύπου. Συνεπώς είναι πολύ νωρίς για να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με τη συνολική εμβέλεια αυτών των κανόνων, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των οριακών κατώτερων τιμών πέραν των οποίων πρέπει να εφαρμόζονται οι εν λόγω κανόνες. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια πρωτοβουλία δεν θα αποσκοπούσε στην τροποποίηση των υφιστάμενων τομεακών κοινοτικών κανόνων που καλύπτουν τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης στον εκάστοτε τομέα.

4. Θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ

4.1. Προτιμώμενη προσέγγιση

Κατά τη δημόσια διαβούλευση για την πράσινη βίβλο για τις ΣΔΙΤ, εκφράστηκε η ανάγκη για διασαφήνιση του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζονται οι κοινοτικοί κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων κατά τη σύσταση επιχειρήσεων που διαχειρίζονται από κοινού ένας δημόσιος και ένας ιδιωτικός εταίρος με σκοπό την παροχή δημόσιων υπηρεσιών (θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ – ΘΣΔΙΤ). Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη δήλωσαν ότι οι διασαφηνίσεις αυτές ήταν επείγοντως απαραίτητες. Έχει αναφερθεί ότι οι δημόσιες αρχές αποφεύγουν να συμμετέχουν σε ΘΣΔΙΤ, για να αποφύγουν τον κίνδυνο σύστασης ΘΣΔΙΤ η οποία ενδέχεται στο μέλλον να αποδειχθεί ότι δεν συμμορφώνεται με την κοινοτική νομοθεσία. Ωστόσο, μόνον λίγα ενδιαφερόμενα μέρη δήλωσαν ότι η ασφάλεια δικαίου στον τομέα αυτόν πρέπει να εξασφαλιστεί με ένα νομικά δεσμευτικό μέσο.

Επί του παρόντος, στον τομέα των ΘΣΔΙΤ φαίνεται πως μια ερμηνευτική ανακοίνωση είναι ο καλύτερος τρόπος για να ενθαρρυνθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός κ

αι να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου. Πρώτον, αντίθετα με τις συμβάσεις παραχώρησης, μέχρι σήμερα δεν έχουν συγκεντρωθεί εμπειρίες από μια ερμηνευτική ανακοίνωση η οποία να εξηγεί πώς εφαρμόζονται οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις στη σύσταση των ΘΣΔΙΤ. Επιπλέον, στα περισσότερα κράτη μέλη η σύσταση φορέων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος αποτελεί μια νέα καινοτόμο έννοια. Μια μη δεσμευτική πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν θα παρείχε την απαιτούμενη καθοδήγηση χωρίς να περιορίσει την καινοτομία. Ακόμα, φαίνεται πως είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί γρήγορη απάντηση στις αβεβαιότητες που γίνονται αντιληπτές όσον αφορά τις ΘΣΔΙΤ.

Γενικά, φαίνεται επί του παρόντος ότι μια ερμηνευτική ανακοίνωση ανταποκρίνεται καλύτερα στο αίτημα αυτό από μια ολοκληρωμένη νομοθετική πράξη. Ωστόσο, εάν η μελλοντική ανάλυση καταδείξει ότι – όπως και στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης – μια ερμηνευτική ανακοίνωση είναι ανεπαρκής για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, η έγκριση νομοθετικής πρότασης εξακολουθεί να αποτελεί μια πιθανή εναλλακτική λύση.

4.2. Περιεχόμενο μιας πιθανής ερμηνευτικής ανακοίνωσης με θέμα τις θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ

Μια ερμηνευτική ανακοίνωση με θέμα τις ΣΔΙΤ και την κοινοτική νομοθεσία περί δημόσιων συμβάσεων θα πρέπει, πάνω απ' όλα, να διασαφηνίσει πώς εφαρμόζονται οι κανόνες που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις (1) στη σύσταση φορέων μικτού κεφαλαίου οι οποίοι αποσκοπούν στην παροχή υπηρεσιών γενικού (οικονομικού) συμφέροντος, και (2) στη συμμετοχή ιδιωτικών εταιρειών στις υπάρχουσες κρατικές επιχειρήσεις που επιτελούν τέτοιο έργο. Σε αυτό το πλαίσιο, οποιαδήποτε μελλοντική ανακοίνωση θα πρέπει ειδικότερα να περιγράφει τρόπους σύστασης ΣΔΙΤ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η επακόλουθη ανάθεση καθηκόντων συμβαδίζει με το κοινοτικό δίκαιο¹³.

Στο πλαίσιο των ΘΣΔΙΤ, η πράσινη βίβλος για τις ΣΔΙΤ πραγματεύτηκε τις ενδοϋπηρεσιακές σχέσεις¹⁴. Δόθηκε έμφαση στο γεγονός ότι, κατά κανόνα, το κοινοτικό δίκαιο περί δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης εφαρμόζεται όταν ένας αναθέτων οργανισμός αποφασίζει να αναθέσει την εκτέλεση ενός καθήκοντος σε τρίτον, δηλαδή σε πρόσωπο το οποίο νομικώς διακρίνεται από τον οργανισμό αυτόν. Σύμφωνα με την καθιερωμένη νομολογία¹⁵ του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η περίπτωση διαφέρει μόνον όταν 1) η τοπική αρχή ασκεί επί του εν λόγω προσώπου έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών και 2) το πρόσωπο αυτό εκτελεί το ουσιώδες τμήμα των δραστηριοτήτων του με την ή τις τοπικές αρχές που το ελέγχουν. Στην απόφαση που εξέδωσε στις 11 Ιανουαρίου 2005 για την υπόθεση *Stadt Halle*¹⁶, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συμπλήρωσε τον ορισμό των «ενδοϋπηρεσιακών σχέσεων» δηλώνοντας ότι οι δημόσιες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων όπως ορίζονται στις οδηγίες περί δημόσιων συμ

¹³ Ειδικότερα, μια τέτοια ανακοίνωση θα εξέταζε λεπτομερέστερα τα θέματα που προβάλλονται στις παραγράφους 58 έως 69 της πράσινης βίβλου για τις ΣΔΙΤ.

¹⁴ Παράγραφος 63 της πράσινης βίβλου για τις ΣΔΙΤ.

¹⁵ Απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 1999 στην υπόθεση C-107/98 *Teckal* [1999] Συλλογή Νομολογίας I-08121, παράγραφος 50.

¹⁶ Υπόθεση C-26/03 [2005], παράγραφος 52, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή Νομολογίας του Δικαστηρίου.

βάσεων πρέπει – εφόσον πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους – πάντα να εφαρμόζονται όταν μια αναθέτουσα αρχή σκοπεύει να συνάψει σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας με εταιρεία που διακρίνεται νομικά από αυτή, στο κεφάλαιο της οποίας έχει μερίδιο μαζί με τουλάχιστον μία ιδιωτική επιχείρηση.

Ειδικότερα, οι συντελεστές του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων ορισμένων κρατών μελών, ζήτησαν τη διεύρυνση της έννοιας των ενδοϋπηρεσιακών σχέσεων, η οποία κατά την άποψή τους ερμηνεύθηκε ιδιαίτερα στενά από το Δικαστήριο. Ωστόσο, δεν φαίνονται να υπάρχουν αδιάσειστα στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί η ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών ή ότι θα μπορούσαν να μειωθούν οι τιμές, εάν ανατεθούν στις ιδιωτικές επιχειρήσεις – μέσω ΘΣΔΙΤ – αποστολές δημόσιας υπηρεσίας χωρίς προηγούμενη ανταγωνιστική διαδικασία ανάθεσης. Επιπλέον, δεν είναι σαφές πώς είναι δυνατόν η ευνοϊκή μεταχείριση των ΘΣΔΙΤ σε σχέση με τους ιδιωτικούς ανταγωνιστές τους να συμμορφώνεται με την υποχρέωση για ίση μεταχείριση που απορρέει από τη συνθήκη ΕΚ.

Η συμβολή των ενδιαφερόμενων μερών στην πράσινη βίβλο για τις ΣΔΙΤ, οι συζητήσεις με αυτούς στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, καθώς και οι εμπειρίες που αποκομίστηκαν από τις διαδικασίες στο πλαίσιο του άρθρου 226 της συνθήκης ΕΚ έδειξαν ότι απαιτείται επίσης διασαφήνιση για να καθοριστεί κατά πόσον το κοινοτικό δίκαιο εφαρμόζεται κατά την ανάθεση καθηκόντων σε δημόσιους φορείς και ποιες μορφές συνεργασίας παραμένουν εκτός του πεδίου των διατάξεων περί εσωτερικής αγοράς. Πρόσφατα, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹⁷ δήλωσε σαφώς ότι οι σχέσεις μεταξύ δημόσιων αρχών, των δημόσιων φορέων τους και, γενικότερα, μη-εμπορικών φορέων που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο δεν μπορούν εκ προοιμίου να εξαιρεθούν από τη νομοθεσία περί δημόσιων συμβάσεων. Είναι προφανές ότι περαιτέρω διασαφηνίσεις για το θέμα αυτό θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος μιας ερμηνευτικής ανακοίνωσης για τις ΘΣΔΙΤ.

5. Επόμενα στάδια

Πρέπει να διεξαχθούν περαιτέρω αναλύσεις σχετικά με τα μέτρα που αναφέρονται στην παρούσα ανακοίνωση, ειδικότερα το νομοθετικό μέσο για τις συμβάσεις παραχώρησης και το ερμηνευτικό έγγραφο για τις ΘΣΔΙΤ. Μέρος του έργου αυτού θα αποτελέσουν οι στοχοθετημένες διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες.

Προβλέπεται ότι το ερμηνευτικό έγγραφο για τις ΘΣΔΙΤ θα εκπονηθεί εντός του 2006.

Το 2006, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα προβούν επίσης σε ενδελεχή ανάλυση του αντικτύπου μιας πιθανής νομοθετικής πρωτοβουλίας για τις συμβάσεις παραχώρησης. Η τελική απόφαση για τη λήψη ή όχι του μέτρου αυτού, καθώς και για την τελική μορφή που θα έχει, εξαρτάται από το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης του αντικτύπου.

¹⁷ Απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2005 στην υπόθεση C-84/03 *Επιτροπή κατά της Ισπανίας* [2005], δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή Νομολογίας του Δικαστηρίου.